

Vogel van papier

Driemaandelijks tijdschrift
Jaargang 18, Nummer 4
Oktober-november-december 2012
Afgiftekantoor: 8560 Wevelgem 1

België-Belgique
P.B.
8560 Wevelgem 1
3/5721
P 007650

Aan:

V.u.: E. Debrouwere
Olmenlaan 30
8560 Moorsele

IN DIT NUMMER:

Waar de Sterre bleef Stille Staan... - Kerstwensen	2
Wel en Wee	4
Tapori op Vlaamse Wijze in “ <i>de Cerf</i> ” (Fries Verschaete)	8
Een reis met gevolgen (Betty Schildermans)	11
Praktische informatie	14

Waar de Sterre bleef Stille Staan...

Dag allemaal,

Het is weer tijd om een kerstbriefje te schrijven... Weeral een jaar voorbij, een jaar met heel hoge hoogtes en met heel diepe dieptes, een heel intens jaar waar we dankbaar en met een warm hart naar terugkijken... Het zou teveel zijn om alles hier op te sommen... en ik kies er één verhaal uit... Eigenlijk begon dit verhaal al vorig jaar... maar toen kon ik het nog niet vertellen zoals ik dit nu kan doen... Het is helemaal echt gebeurd... Luister maar... De titel is:

WAAR DE STERRE BLEEF STILLE STAAN...

Jullie herinneren zich vast en zeker nog Mayra, een jonge vrouw met die mooie naam die lijkt op Maria. Zij komt vaak naar Taporí, al sinds ze vier jaar oud is. Ze is, zo zou je kunnen zeggen, "eenvoudig van geest", heel lief en zacht en stil. Ze woont bij haar vader, Jose, die timmerman is. Haar moe-

der... die is ze heel jong verloren. Ze is niet gestorven, maar weg... afwezig. Mayra heeft ook nog een zus. Die heet Norma Elisabeth. Vorig jaar, toen Mayra zwanger was, had zij net een klein kindje gekregen... Neen, niet Johannes... maar wel Adriana Johanna.

Mayra bleef de laatste jaren vaak alleen thuis. Ze warmde de soep op voor haar vader en waste haar kleren. Hun huisje was erg schamel, enkele houten planken, een golfplaten dak, een tafel, twee bedden. Maar ze waren er samen en altijd brandde er wel ergens een kaarske.

Nochtans deden ook boze geruchten de ronde... De laatste maanden was Mayra stiller geworden en ze huilde ook vaker. Een beetje zoals de engel Gabriel mocht ik haar vertellen dat ze een kindje zou krijgen. Ongeloof en stilte bleven hangen. "Dat kan toch niet", zei Jose, haar vader. "Wat zullen de mensen zeggen?"

En vele mensen, met Herodes op kop, zeiden dat abortus hier toch wel best was. In het ecuadoraanse strafwetboek staat immers dat "abortus illegaal is... behalve bij een zwangerschap door verkrachting van een idiote of demente vrouw". "Maar een kind laten doden, mijn eigen kleinkind dan nog wel, kan ik toch niet", zei Jose... "We zullen er zelf voor zorgen".

Mayra werd geregistreerd door de missie "Manuela Espejo", zo een soort volkstelling voor mensen met een handicap, zoals toendertijd bij de volkstelling in Bethlehem. Men wilde immers weten hoeveel mensen men onder het bewind had... maar daadwerkelijke hulp bleef uit.

Haar buik groeide en het kindje gaf blijk van goede gezondheid. Maar op het einde werd het toch spannend... Waar zou het kindje geboren worden? In het staatsgezondheidscentrum zou ze wel alle technische zorgen krijgen... maar ze zou er alleen moeten bevalen en ze was al zo onzeker over alles wat kwam...

Iemand toonde de weg naar een klein kliniekje waar warmte, melk en dekens waren. Het ezeltje, ikzelf met de auto, bracht haar erheen. Haar vader en zus mochten bij haar blijven. Het kindje werd geboren, een gezond kereltje.

"Hij zal Alex Maximiliano heten", zei Jose, "een koninklijke of keizerlijke naam zoals die bij dit kind past..." Vele herders en herderinnetjes kwamen op bezoek en iedereen bracht iets mee: dekentjes, een gebreid truitje en kousjes, melk, een wiegje.

Het huisje van houten planken straalde warmte en genegenheid uit en kerstmis werd eenvoudig mooi gevierd met een klein boompje en een kerststalletje. Een engelenkoor zong "Mille querubini en coro".

Het kind groeide en bloeide en kirde dat het een lieve lust was om te zien. Iedereen hielp voor hem zorgen en Mayra was heel gelukkig. Ze was mama van dit wonderlijk kind.

Op een nacht, toen het koud was en hard regende, dekete Mayra het kindje heel goed

dicht... Hij mag toch geen koud hebben. Hij is zacht ingeslapen... en werd 's anderendaags niet meer wakker.

Misschien hoort hij nu ook bij het engelenkoor, net als Vivi, het meisje dat al lang in coma was en vorige week insliep. In ieder geval wil ik dit geloven... want zo is het misschien ook goed... al is het allemaal veel te snel en veel te vroeg.

Zo zie je maar... een echt kerstverhaal... waar we zonder het zelf te beseffen deel van uitmaakten... En de namen en alle feiten... die zijn helemaal echt... niets uitgevonden. Alleen de wijzen... de drie koningen... ontbreken in het verhaal... en ik vind ze niet goed terug. Misschien waren het gewoon alle goede ingevingen die ervoor zorgden dat Alex geboren mocht worden...

Kijk dus maar goed om jullie heen... misschien is dit verhaal nu wel opnieuw aan het gebeuren... Hier verwachten we rond kerstmis in ieder geval een nieuw kerstekindje... het kindje van Paola...

Misschien vertel ik volgende keer wel over haar.

Zalig kerstmis voor iedereen.

Inge

Wel en Wee (I)

Even vooraf om een en ander te kunnen plaatsen:

Een ICF-cursus in Antwerpen (eind juni): de afkorting voor International Classification of Functioning....een model dat bij mensen met beperkingen wordt gehanteerd door de World Health Organisation. De cursus was bedoeld als informatie daaromtrent maar ook als brainstorming en bij het einde van de driedaagse kreeg iedereen de opdracht mee daarrond verder na te denken....paste dus heel goed binnen het kader van mijn doctoraatsonderzoek. Maar begin oktober nog maar eens naar Antwerpen overwippen was niet voor mij weggelegd....dan maar gegrepen naar de nieuwe media....videoconferentie Zambiza-Antwerpen met ikzelf aan de ene kant en de aula aan de andere kant... én.....het lukte (tijd en geld gespaard!) (Inge)

Binnen de marathon-overwip naar België (18-31 oktober): Dit jaar is Inge 20 jaar afgestudeerd aan de KU Leuven. Op 20 oktober 2012 waren alle 20 jaar-afgestudeerden geneeskunde uitgenodigd op een ontmoetingsfeest en hierbij was Inge speciaal uitgenodigd om te spreken rond het thema 'Toekomst van de geneeskunde in sociaal perspectief, ook binnen landen in ontwikkeling'. Na de toespraken van Louis Tobback en prof. Van Assche kreeg Inge de kans om het project Tapani en haar werk voor te stellen aan de jaargenoten. Met uitgebreide informatie over de historie, maar ook met veel aangrijpende dia's, oogste zij veel bewondering en bij sommigen ook verwondering. Veel waren verrast bij het zien van zoveel enthousiasme en belangeloos engagement. Hopelijk werden veel collega's aangesproken om ook verder het project te steunen.(I. en M. Bossuyt)

Een seminarie –week in Quito :Het seminarie ging door van 13 tot 15 november in de abdij van Sint-Franciscus in Quito. Het thema luidde: 'Inclusief onderwijs en leerproblemen met een focus op interdisciplinair werken in de community'. Een hele mond vol... maar eigenlijk ging het vooral over gelijkwaardigheid. Over het feit dat elk kind – ongeacht de eigen mogelijkheden en beperkingen – recht heeft op 'kwaliteitsvol' en 'gewoon' onderwijs. En... dat therapeuten, ouders, leerkrachten, directies van scholen,... door goede interdisciplinaire samenwerking, ondersteuning en overleg daar samen kunnen voor zorgen. Tijdens het congres werd vooral stil gestaan bij wat inclusie en leerproblemen precies zijn en hoe deze binnen inclusief onderwijs kunnen aangepakt worden door een multidisciplinair team. Mensen, organisaties, scholen die in Ecuador bezig zijn met 'inclusief onderwijs' werden uitgenodigd om te komen getuigen en om hun ervaringen en kennis te komen delen. Ook Geert Van Hove ,professor aan de Universiteit Gent, die al jaren werkt, onderzoekt en ondersteunt binnen het inclusief onderwijs , ging samen met Elisabeth De Schauwer - die doctoreerde over het thema - in op de uitnodiging van Tapani.' Drie dagen lang werd er gepresenteerd, gedebatteerd, geconverseerd, uitgewisseld, genetwerkt en vooral... heel veel nagedacht. Het waren drie ontzettend boeiende dagen. (V. Defloor)

Wel en Wee (2)

Donderdag 13 september

Deze week goed consultaties gedaan en gisteren vergadering met de mensen van het Ministerie van Volksgezondheid, departement "mensen met een beperking"., te veel om te vertellen in twee lijnen maar de algemene conclusie was dat ze nog heel veel zullen mogen leren om toch iets deftigs te kunnen realiseren, zij dit met alle respect gezegd. Ze moesten soms zelf lachen of waren op sommige momenten beschaamd over wat ze aan het proberen in elkaar te steken. Het lukte goed om met hen te praten omdat twee van de mensen die op dit departement werken "oud-leerlingen" van mij geweest zijn toen zij enkele jaren volksgezondheid studeerden en ik hen les gaf en veldwerk begeleidde: een relatie van wederzijds respect bestaat dus zeker.

Een ander bezoek deze morgen daarentegen gaf wel veel positieve energie: we zijn contacten aan het leggen met een v.z.w. in Quito, een vereniging van ouders van kinderen en jongeren met ernstige handicap, meestal mensen die het financieel veel beter hebben dan de mensen met en voor wie ik werk. De voorzitter van die vereniging woont in Pomasqui en leerde toevallig Tapori kennen. Deze keer kwamen zij ons bezoeken en werd ervaring en kennis uitgewisseld. Een gemeenschappelijk werkpunt wordt zeker de zorg, opvang en revalidatie van jongeren en volwassenen met ernstige handicap. Bij ons in Tapori groeien die mensen uit ons project en keren dan vaak naar huis terug. Maar vele ouders hebben ons gevraagd om ook voor die leefgroep iets aan te bieden. Ge ziet maar, we zijn helemaal nog niet rond hoor.

Hiervoor zouden we dus eventueel kunnen samenwerken en ik zie hier echt wel iets in.

In ieder geval zullen ook zij deelnemen aan het congres en op die manier geraken ideeën op eenzelfde lijn.

Zaterdag 15 september

Alles is hier nu rustig, maar de schrik zit er na de brand toch nog wel in. Vandaag is er hier in Zambiza een solidariteitscampagne om wat geld in te zamelen voor de families wiens huisje en/of werkatelier afgebrand is. Saulo treedt deze avond op met Jayac en wij steken een handje toe bij de verkoop van eten.

Maandag 1 oktober

Het weekend zit er bijna op. Behalve een nieuw brandje dat moest geblust worden, (drie huizen hier vandaan waar men op een groot houtvuur reuzengrote potten soep aan het klaarmaken was), gebeurden er tot nu toe nog geen ongelukken op de feesten. Er zijn duidelijk minder dronken mensen en dat komt zeker omdat er gisteren bij het feest van San Miguel veel minder sterke drank uitgedeeld werd. Saulo zit daar zeker voor tussen. Hij is medeorganisator en er werd op voorhand beslist dat er veel minder drank zou aangekocht en dus ook uitgedeeld worden, gelukkig maar, en zo zie je dat het dus ook anders kan. De feesten waren er niet minder intens en mooi om. Laat ons hopen dat het volgend jaar ook weer zo is.

Morgen om 6.30 uur, 13.30 uur Belgische wintertijd, moet ik via videoconferentie mijn eindopdracht van de ICF-cursus toelichten. De cursus gaat verder door in Antwerpen, het is een vervolg van de dag die ik in juni daar volgde. Ben wel een beetje zenuwachtig en weet ook niet goed of het zal lukken. Toch wel raar hoor, zo spreken met en voor een groep mensen die ver weg zitten... Laat

Wel en Wee (3)

ons hopen dat het lukt en goed meevalt. Quito-Antwerpen in één aula!!!!

vrijdag 12 oktober

hier zijn we (bijna) klaar voor een dagje "nevelwoud". Het is vakantie: "de dag van het ras", wat dat dan ook mag betekenen. We zullen ervan genieten want het is geleden van 18 augustus dat ik hier eens een dagje "niet" gewerkt werd. Als alles goed loopt zullen we heel mooie vogels zien. Heel drukke vierdaagse week achter de rug: patiëntjes en congres, zo kan je het ongeveer samenvatten. Ik deed woensdag en donderdagvoormiddag mijnen toer in Quito: Universidad Catolica, Ministerie van Volksgezondheid (twee keer, neen, drie keer, neen vier keer), Nationaal secretariaat voor onderzoek, Wereldgezondheidsorganisatie, Universidad Andina, Liceo Internacional, Martim Cerere... en zo verder... Ik ben wel blij want ik voel een eerlijke interesse en ik kreeg bijna overal een positieve reactie op mijn vragen rond ons seminarie.

We zijn 8 u in de morgen en ik zal de gastjes uit bed borstelen want anders zullen we thuis mogen blijven. Hopelijk komt de zon erdoor: het is hier nog grijs en dat voorspelt regen. En deze middag is het voetbal: Ecuador - Chili, voorbereidingen op wereldbeker. Dat belooft dus een stille namiddagwandeling te worden, maar daarna ook veel dronken mensen, hopelijk niet hier in Zambiza.

Woensdag 17 oktober

inderdaad.. geen nieuws, goed nieuws... alleen een reuzenmarathonspurt om klaar te geraken en ondertussen ook nog gewoon door te werken... (consultaties, congres/sezminarie,...). Ik breng veel werk mee, veel projectvoorstelletjes, veel gegevens, veel foto's, enzovoort... Ik probeer me kalm te houden en heb nog morgenvoormiddag om mijn valies klaar

te maken, laptop vol informatie te steken, mijn hoofd koel te houden en zeker niets te vergeten en op tijd op de luchthaven geraken...

(mailstilte rond Taporì want...overwip naar België tussen 18 en 31 oktober waaronder : '20 jaar afgestudeerd' met in Leuven voordracht rond Taporì voor de medestudiegenoten; bezoek aan het Bidsom in Brugge met verantwoording voor de toegezegde steun; overleg met Prof. G. Van Hove en L. Deschauer rond het seminarie in Quito; overleg met de nieuwe directeur Dominiek Savio in Gits; overleg met stafmedewerkers van De Lovie in Proven; overleg met de promotoren van mijn doctoraatsthesis; voordracht voor het Davidsfonds in Gullegem en op uitnodiging in Malle/Zoersel een wederzijdse bemoeiding rond Taporì.)

dinsdag 13 november

Hier is het echt heel erg druk: het seminarie gaat van start nu dinsdag en duurt drie dagen. Er komt nogal wat bij kijken en de druk is hoog in Taporì. Ik hoop echt dat het goed wordt, zodat iedereen een "energie-boost" krijgt. Dat zou ons deugd doen. De centrale thema's zijn "educatieve inclusie, interdisciplinair samenwerken, eerstelijns en basisgemeenschappen, intellectuele beperking". Het gaat door in het oude Franciscusklooster, echt een heel mooi gebouw, in het oude Quito. Prof. Geert Van Hove en Elisabeth De Schauer, van de Unief Gent, komen ook en nemen deel. Ikzelf sta in voor de werkgroepen die in de namiddagen gehouden worden en dat kan allemaal tellen voor de doctoraatsopleiding

Zondag 18 november

Ik denk niet dat ik ooit van ze leven zo moe geweest ben, maar gelukkig is het "moe en tevreden". Het congres verliep heel goed. Ik ben echt trots op onszelf en op Taporì. We hebben bewezen dat we

Wel en Wee (4)

hiertoe als groep echt in staat zijn. Er waren nu en dan wel kleine haperingskes maar die werden al snel opgelost. Het entourage, het kapittelzaal van het Franciscusklooster, het was schitterend. De paters zullen wel dringend het dak moeten nazien : nu en dan moest een emmer gezet onder een lek en viel ook een keertje de elektriciteit uit, hoogst waarschijnlijk door de nattigheid. Maar het publiek was heel meegaande, voornamelijk ook denk ik omdat wat we boden echt goed was. We zijn er echt in geslaagd om een goed gevuld programma te brengen, met veel verschillende invalshoeken en visies en met veel verschillende vormgevingen (conferenties, ronde tafel, workshops, ...). Ook Prof. Geert Van Hove en Elisabeth De Schouwer zorgden voor een heel mooie invulling, soms helemaal vanuit een andere hoek bekeken. Vele mensen keken soms echt verwonderd: "Zo anders is het misschien ook wel mogelijk om hier verder te werken", zagen we ze denken. Mooi zo!!! En stof om verder op stap te gaan.....

Donderdag 22 november

Morgen en vrijdag ben ik in Macas (zuidoosten van Ecuador op 8 uur rijden van hier) waar ik, in tegenprestatie voor de vele mensen die naar het congres kwamen en een vrijwillige bijdrage gaven, werkateliers zal geven. En zaterdag houden we met Taporí een soort van "gezondheidsmarkt-tweedehandsmarkt-kermis". Ik doe het allemaal graag maar verlang wel tot zaterdag want de laatste weken waren echt een marathon. Hopelijk komt er een beetje rust daarna, rust om rustig na te denken over Taporí, visie, werking, planning 2013 enz...

Zaterdag 24 november

Vandaag, vrijdag, bang terug naar huis gereden want Vivi, het meisje dat al

twee jaar in coma is na een herseninfectie door herpes, gaat zienderogen achteruit. Waarschijnlijk zal ze deze nacht nog sterven. Ik ga naar hen toe, machteloos en verdrietig. Het leven zit toch zo raar in mekaar.

.....

Vivi is gisterenavond overleden. Ikzelf geraakte rond 22.00 uur bij de familie : niet te omschrijven wat ne mens dan voelt en wat er gezegd wordt en hoe geslagen die ouders zijn. En dan dat kind, zo op , maar rustig. Het deed wel goed om te zien hoe die familie elkaar ook ondersteunde. Er werd naar Ecuadoraanse gewoonte onmiddellijk een tent opgezet om al het volk te ontvangen en grote potten stonden al op het vuur om iedereen te voorzien van eten en drank. Er waren toen zeker al 50 mensen, zoveel mensen tezamen zien, dat was dan toch hartverwarmend, in alle verdriet.

We deden allemaal ons best tot het laatste moment en geloofden misschien wel in een mirakel, waarom niet. Dat doen en geloven tot het uiterste geeft dan nu misschien toch een beetje rust: het mocht niet anders zijn en dan kunnen we niets anders dan uit handen geven, deel van iets zoveel groter dat we toch niet begrijpen.

Nu goed, ondertussen zijn we weeral een dag verder en ook het leven gaat verder. De markt verliep heel goed en bracht ongeveer 500 usd op. Zo zie je maar: blijven sprokkelen en we geraken er wel. Straks nog wat boodschappen doen en deze avond, niets meer behalve enkele lekkere dingskes eten, naar een film kijken en goed slapen. Het is voor eventjes genoeg geweest: tot morgen...

Inge

Dokter Inge “*cerfeerde*” Tapori op Vlaamse wijze... (I)

Op zondag 28 oktober trokken heel wat geïnteresseerden (*met umlaut op de i*) naar het Gullegemse ontmoetingscentrum De Cerf waar een voordracht door dokter Inge uit Ecuador op 't Davidsfondsprogramma stond. Ondergetekende was er ook, gewapend met fototoestel, pen en notablok om er -in opdracht van papa Etienne- een *gevogeld* verslagje op papier te zetten. Bij de inleiding leefde jullie verslaggever nog in de hoop dat hij -zonder steno te kennen- dr. Inge zou kunnen bijbenen, vooral toen ze aanstuurde op vragen stellen en op handopsteking als 't te vlug ging. Haar discours (aangevuld met pakkende beelden) was evenwel zo boeiend dat niemand de klaterende waterval een halt toeriep. Hieronder vind je dus 'een deel' van het geheel. De afwezigen hadden weer eens ongelijk, de aanwezigen waren blij dat ze een (al dan niet inderhaast bijgeschoven) stoel konden bemachtigen.

Stipt op (winter)tijd stelde tandarts Antoon Parein (voorzitter van de plaatselijke DF-afdeling) de spreekster voor, al waren de meeste aanwezigen wellicht op de hoogte van wie deze Moorseele dokter (met Gullegemse ouders) was/is. En ook het feit dat ze als Leuvense studente ene Saulo ontmoette en volgde, is genoegzaam bekend.

Doctora Inge startte haar verhaal met een eerste dia waarop zijzelf 4 keer te zien was, telkens met een andere gelaatsuitdrukking. Dit symboliseerde meteen haar Ecuadoriaanse gevoelens van elke dag, vertelde ze. Was ze hier gebleven, dan had haar leven wellicht een lichtgolvende curve gevolgd; ginder valt ze elke dag van de ene verrassing in de andere en zijn er de 'nodige' pieken en dalen. Ze is en blijft blijkbaar heel content dat ze haar droom en passie heeft gevolgd, zonder er vooraf teveel over na te denken. En ja, voor wie er mocht aan twijfelen: haar intercultureel huwelijk verloopt nog steeds naar wens en werd bezegeld met vier prachtdochters. (*Nvdr Wij mochten hen al meerdere malen ontmoeten -tijdens hun vakanties bij 'noma Gullegem'- en kunnen dit alleen maar beamen...*)

Teneinde iedereen in de zaal wat te doen *verwateren* (ja, ze kent nog goed haar West-Vlaams), vervolgde ze daarna met een reeks foto's van haar menoage en van de schone omgeving. Misschien -zo hoopte zij hardop- zijn er hierdoor nóg mensen die eens willen overwaaien. Altijd welkom! Een beetje toeristische informatie kon er ook nog wel bij. Zo vernamen we dat ze daar op 2800 m hoogte wonen, dat ze zich onlangs -na twintig jaar- toch weer buitenlander voelde toen het feest van Sint-Michiel werd gevierd (en er volop gedanst en ingetogen gevierd werd, gekleed in prachtige, kleurrijke kledij) en dat de evenaar Ecuador doorkruist met als verrassend gevolg dat er ginds geen seizoenen zijn en een boom daar tegelijkertijd bloesems, blaadjes, vruchten en lege takken heeft. Als afsluiter belandden we met zijn allen op de Galapagoseilanden; blijkbaar de schoolreisbestemming voor de zesde leerjaarstudenten aldaar... (*'t Moet niet altijd de Kempen of de Ardennen zijn...*)

Na een kleine geschiedkundige overgang met de Mechelse Joos de Rijcke, ook wel

Dokter Inge “*cerfeerde*” Tapan op Vlaamse wijze... (2)

Jodoco Rique of Jodoco Ricci geheten *-en terug te vinden via Google-*, waren we *bienvenidos a Pomasqui*, waar alles begon en nog steeds is.

“Twintig jaar terug belandde ik daar dankzij Saulo ... Hij had er goede contacten met diverse priesters (o.a. met Antonio). Aanvankelijk leefde ik gewoon mee met de plaatselijke bevolking en stak ik een handje toe (afwassen, haar kammen...). Na korte tijd startte ik met een kinderdagverblijfje in de sacristie en sliepen de kindjes -rattenvrij- in opgehangen aardappelzakken. Door de contacten die ik had met de mensen ter plekke leerde ik ook de eetgewoonten kennen (vaak rijst, spaghetti en aardappelen op één bord, omdat men dan rap een voldaan gevoel heeft), heel soms aangevuld met een beetje sla of wat vlees. Ik ‘bekeek’ de mensen daar natuurlijk ook als dokter en stelde vaak een tekort aan eiwitten vast bij tal van erg magere kindjes met opgezwollen buik. Van dan af ging mijn bijzondere aandacht naar voeding(sgewoonten). Ook nu is ‘t nog zo dat patiënten (*met umlaut op de e*) bij een consultatie een ticketje krijgen waarmee ze een gezonde versnapering kunnen afhalen... Mijn start aldaar was dus eigenlijk meer een preventieproject met wegen en meten van kinderen en het werken rond gezondere voeding. Stilaan begon ik ook consultaties te doen, onder het toelukkigend oog van de bisschop. (Die man wist dat ik van ‘t bisdom Brugge was, wat vertaald Brujas ofte... heks betekent... ;-)) Dit laatste sloot dus wel wat aan bij mijn eerder ‘illegaal’ werk van toen.” Daarna belandden we met zijn allen in Tapan en kregen we volgende slide voorgeschoteld waarbij dr. Inge beklemtoonde dat het luik, rechts bovenaan, het sterkste luik is.

Veel van de zaken zijn anekdotisch gegroeid. Haar motto is dan ook: meegroeien met de mensen, zonder veel vooraf te plannen... Zo startte ze met de bib door een toevallige toevalligheid. Na het helen van een voetwonde bij ‘een druk baasje’ leende ze hem een leesboekje uit (als beloning voor het zich sterkhouden tijdens de behandeling). ‘s Anderendaags stond hij er al terug, samen met zijn leeshongerig zusje... Intussen breidde dit educatieve luik zich uit met o.m. huiswerkbegeleiding (het huiswerk aldaar is blijkbaar een groot probleem met vaak vreemde huiswerkopdrachten). Tal van mensen kunnen er bovendien niet lezen (waardoor ze ook voorschriften met tekeningetjes gebruikt) en voor wie er avondschoon wordt georganiseerd. In drie jaar tijd kan men -mits dagelijks naar school te gaan van 18 uur tot 20 uur- zijn/haar diploma van het lager behalen; een serieuze opdracht ná de dagtaak!

Daarna pakte dokter Inge uit met een pak pakkende foto’s, genomen in haar groepspraktijk, waar ze samenwerkt met een Ecuadoriaanse dokter (en een tandarts en een psychologe...). “Ikzelf ‘jeun’ me het meest bij kinderen met een beperking, waarvoor nog geen diagnose is. Mijn consultaties nemen dan ook makkelijk een uur in beslag. Ik ben een trage dokter...” (*Nvdr De snelheid waarmee ze dit alles vertelde, liet... hijg, hijg... iets anders vermoeden...*) “Aanvankelijk zag ik weinig mensen met een beperking; er bestond dan ook niets voor hen. Die kinderen leefden ‘eerder verborgen’ bij hun ouders. Voor hen startten we eerst de individuele begeleiding op wat langzaam uitgroeide tot de opstart van leefgroepjes (inclusief dagverblijf en kleuterklas). Dit vind ik één van de mooiste projectjes”, voegde ze eraan toe. Dit kreeg dan weer een verlengstuk onder de vorm van het opstarten van geïntegreerd (*sic*) onderwijs. “Ik weet dat dit

Dokter Inge “*cerfeerde*” Taporì op Vlaamse wijze... (3)

met umlaut moet”, verduidelijkte ze “maar ik vind dat niet op mijn toetsenbord. ;-) We streven naar een leefomgeving waar iedereen kan thuishoren. We moe(s)ten meteen het verwachtingspatroon van de ouders bijstellen. Ouders denken nogal vlug dat Gon (lees: geïntegreerd onderwijs) impliceert dat elk kind zal kunnen rekenen of lezen. En ook deze kinderen worden jongvolwassenen; het uitbouwen van ateliers voor jongeren is dan ook een andere prioriteit.”

Intussen passeert een foto van Margarita op 't scherm. Wie de ‘Vogel van Papier’ geregeld bekijkt, begrijpt waarom Inges stem plots wat stokt. “Maar,” zo vermant (m/v) ze zich meteen, “er zijn inderdaad reeds heel wat intense levensverhalen en toch mag het niet alleen bij dienstverlening blijven; ook onderwijs én onderzoek zijn blijvend nodig!”

En dat probeert dokter Inge elke dag verder te combineren. “Ik leer alle dagen bij, ik stel elke dag vragen, daar en hier. Mijn onderzoeksproject rond ‘een inclusief zorgmodel in gezondheidszorg en onderwijs’ zit momenteel in een beschrijvende fase maar alles verandert constant. Er is immers een voortdurende wisselwerking tussen het zorgen voor & het onderzoekswerk. Ik ben op zoek naar een ander zorgmodel: dicht bij de mensen, waar iedereen terecht kan (inclusief) en tegelijkertijd ook specifiek, dat een antwoord biedt op wat mensen vragen, rekening houdend met de mensenrechten en waar iedereen mee betrokken en verantwoordelijk is.”

En naadloos hierbij sloot haar zowat laatste dia aan waarbij ze DANKBAAR de link legde tussen die vele mensen en instanties van alhier en aldaar die samenwerk(t)en en die ervoor zorg(d)en dat ze zich gedragen voelt.

Met een Taporifoto met 6 lachende gezichtjes en de tekst ‘Altijd welkom en beste groeten’ sloot dokter Inge haar boeiend ‘verhaal’ af.

Schepen van ontwikkelingssamenwerking Lobke Maes, tevens voorzitter van de plaatselijke Wereldraad, besteedde nog even het spreekgestoelte en stak haar bewondering en verwondering voor dr. Inge niet onder stoelen of banken. Ze was dan ook fier dat ze kon meegeven dat het gemeentebestuur van Wevelgem blijvend haar steentje zou bijdragen voor haar mooie werk...

Daarna werd het glas geheven op Inges (en onze) gezondheid en werd er nog even nagebabeld. Het feit dat heel wat aanwezigen reeds het Taporiproject met eigen ogen hadden aanschouwd, maakte het gebrachte verhaal zo mogelijk nog levensechter! En de puntjes? Die werden op de ‘i’ gezet!

(Tekst en foto's: Fries)

Een reis met gevolgen ...

Nog even terug naar de vorige Vogel.....om aan te knopen bij Taporì:

Ik ben Betty Schildermans, getrouwd met Stef Vermeulen en moeder van Jente, Stein en Joppe. Ik woon in Westmalle en ik ben leerkracht in TNA Londenstraat, een school voor volwassenenonderwijs waar ik lesgeef in de afdeling Personenzorg. Ik liep al enkele jaren rond met het idee om mijn vakantiemaanden "zinnig" door te brengen en mijn "droom" waar te maken om vrijwilligerswerk te gaan doen in een ontwikkelingsland. Onze zonen zijn jong volwassenen die erg actief zijn in de jeugdbeweging. De maand juli staat helemaal in het teken van "kampen" en zij hebben mijn "zorg" of mijn "aanwezigheid" niet zo direct nodig. Mijn man is zelfstandig in de banksector en zijn job laat het niet toe om een maand afwezig te zijn. De beslissing was niet zo eenvoudig maar omdat ik dankzij Hilde Bruyneel, Taporì en Inge Debrouwere leerde kennen, wist ik dat dit project mij ging liggen. Hilde zet zich hier in Malle en heel specifiek in het Sint-Jozef Ziekenhuis al jaren in voor het inzamelen van fondsen voor Taporì. Ze doet dit met zoveel overgave dat ook ik enorm geraakt ben geworden voor dit project. En dit is ook zo bevestigd geworden. Heel graag nu wat meer over mijn ervaringen tijdens de voorbije zomermaand, juli 2012.

Op 26 oktober 2012 kreeg ik de kans van de Mondiale Raad van Malle om mijn ervaringen van afgelopen zomer in Ecuador te delen met de inwoners van Malle. Het was een zeer speciale avond voor mij omdat Inge er ook bij was. Ze was net deze week in België en ze had een plekje uit haar drukke agenda voorbehouden om naar Malle te komen. Ze kwam de mensen van de solidariteitsgroep "Taporì" (een groep werknemers van het Sint-Jozefziekenhuis van Malle die vrijwillig verschillende activiteiten organiseren om Taporì financieel te ondersteunen) bedanken en tegelijkertijd kon ze mijn voordracht ook beluisteren. Het voelde vreemd aan om "over" het project van Inge te praten terwijl ze er zelf bij was en dit zoveel beter kan doen dan mij. Het is immers haar levenswerk en haar "kindje". Ik heb dan maar geprobeerd om vooral mijn belevingen te delen met de mensen van Malle. Tevens vond ik het ook belangrijk om in de verf te zetten wat Taporì met mij gedaan heeft. Ik heb heel veel geleerd van deze reis in Juli zowel van Inge, de mensen van Pomasqui, de collega's van Taporì, en zoveel meer. Ik noem het dan ook de reis van mijn "leerervaringen". Ik heb ze in 10 "slogans" samengevat tijdens de voordracht en wil ze graag met jullie delen: MIJN TIEN LEERERVARINGEN

Ik wil dan ook alle mensen die deze leerervaringen bij mij hebben "losgemaakt" bedanken.

Betty Schildermans

1. "leren lossen van mijn geliefden":

En dan is het zover: 28 juni verschijnt op de kalender en de koffers zijn gepakt. Ik heb van heel veel mensen materiaal gekregen maar ook een flinke financiële bijdrage van alle vrienden en kennissen om Taporì te steunen. Met deze bijdrage zal de werking en alle interne projecten van Taporì verder geholpen worden. Het vertrek was moeilijk, Stef en ik zijn nog niet zoveel in ons getrouwd leven van elkaar gescheiden geweest, hooguit een nachtje omdat het werk dit vroeg maar langer uit elkaar kennen we echt niet. En ja, dan zit je op dat vliegtuig 12 uur lang naast een vrouw die vlieg angst heeft en voortdurend zit te bidden in het Spaans: ik kan je verzekeren dat je dan denkt: "Waar ben ik aan begonnen?!" Nu ervaar ik wat ik hieruit geleerd heb: door eens afstand te nemen van je intieme kring en ze even te "lossen", krijg je een heel intense ervaring namelijk dat je ze ongelooflijk graag ziet.

2. “Opgenomen worden als een familielid”:

Bij mijn aankomst werd ik opgehaald door Carmita en Marcello, mijn gastgezin voor een maandje. Al snel voelde ik dat ik opgenomen werd in hun familie. Ik mocht mee naar familiefeestjes, kreeg veel aandacht en zorg. Dit was heel fijn en zorgde ervoor dat ik me perfect kon aanpassen en me ook “thuis” voelde. Ik voelde niet alleen in deze familie maar ook bij de collega’s van Taporí en het gezin van Inge dat je in Ecuador als “vreemde” onmiddellijk met heel veel liefde wordt opgenomen en ongedwongen een deeltje mag uitmaken van hen.

3. “Volg je droom en blijf vol passie hieraan werken”

Deze leerervaring is een van de voornaamste belevingen die ik van mijn reis meeneem voor de rest van mijn leven. Ik ben enorm blij dat ik Inge heb leren kennen. Ik heb van haar geleerd dat ze elke dag vol gedrevenheid en passie haar “droom” volgt. Steeds opnieuw vindt ze de kracht om voor de armste mensen van Taporí zich volledig in te zetten. Deze mensen kennen zoveel armoede, verdriet en ook ellende. Toch vindt Inge de kracht telkens opnieuw om te zoeken naar “lichtpuntjes”!

4. “zoeken naar kansen, ook al lijkt het kansloos”

Deze kracht vindt Inge niet alleen. Ze heeft een ongelooflijk sterk team achter haar staan. Het zijn allemaal mensen die vanuit hun professionele achtergrond gedreven op zoek gaan naar wat de mensen van Taporí nodig hebben. Deze mensen gaan elke dag opnieuw met kwetsbare mensen op weg en zoeken voor hen mogelijkheden om hun ellende meer draagbaar te maken.

5. “het leven is niet voor iedereen vanzelfsprekend”

Een maand lang tussen de armste mensen leven, leert je ook enorm je eigen leven te relativeren. Je voelt dat deze mensen moeten vechten voor hun levensbehoud, dat ze wanhopig zoeken naar hulp voor hun kind met zoveel beperkingen. En dan zie je hen zo dankbaar zijn dat ze een betaalbare dokter vinden die hen helpt met hun pijn en verdriet. En zie je deze mensen met een glimlach, krijg je van hen een warme knuffel en genieten ze van gewoon samen te zijn. Deze simpele dingen maken hun gelukkig.

6. “de kracht van je netwerk”

In Ecuador was ik ver weg van familie en vrienden maar met mijn blog “bettyforecuador” kon ik elke dag mijn ervaringen delen met mijn “netwerk”. Er werd enorm meegeleefd en vooral ook veel gelezen. Dit deed me heel veel deugd en gaf me ook heel veel kracht. Ik wil zeker niemand vergeten die me gesteund heeft maar ik wil toch even vermelden dat ik in het verre Ecuador zomaar eventjes hulp kreeg van Dr. Jozef Michielsen, een orthopedisch chirurg van het Monica ziekenhuis te Deurne. Hij bezorgde 4 rollen zeer duur “transfer”-papier. Dit is een flinterdun papiertje dat tussen de “ortheses” (of voetsteun, armsteun, ...) gesmolten wordt. Op dit papier staan mooie, kleurrijke en kindvriendelijke tekeningen waardoor kinderen deze “steuntjes” met meer motivatie dragen. Patricio (de kinesist van Taporí) en Victor-Hugo (de ergotherapeut) waren zeer blij met deze on-

7. “tijd heeft een andere dimensie”

In Ecuador speelt de “klok” een minder belangrijke rol dan hier in België. Ik kon meerdere keren ervaren dat “tijd” anders wordt ingevuld. Er wordt vooral gevoeld wat de mensen nodig hebben en niet of het wel op tijd gebeurt! Een zalige en deugdlozende ervaring!

8. “geduld en respect zorgen voor vertrouwen”

Ik mocht een aantal keren met kwetsbare kinderen en jongeren omgaan. Het was zo fijn om zorgzaam om te gaan met deze kinderen en jongeren. Ik wil vooral Paola vermelden, een jong meisje van 14 dat zwanger was en waarvoor het leven zeer zwaar en donker aanvoelt. We gingen een aantal keren samen zitten en ze “leerde” me Spaanse woordjes aan met behulp van boekjes en tijdschriften. Deze momenten waren zowel voor mij als voor haar zeer waardevol en heel mooi. Op korte tijd hing er iets in de lucht waardoor we voelden dat we elkaar heel graag hadden. En haar lachjes tijdens deze momenten zullen voor mij altijd bij blijven.

9. “geluk zit in de kleine dingen”

Ik kreeg de kans om ook andere projecten in de omstreken van Quito te bezoeken. Victor-Hugo is ergotherapeut in Taporí maar is ook nog werkzaam in andere projecten. Hij vond het belangrijk dat ik ook kennis maakte met deze projecten omdat ik zo met mensen uit andere lagen van de bevolking leerde kennen en zou beseffen dat Ecuador niet alleen de 4^e wereld is.

Zo is Victor-Hugo werkzaam in een centrum voor leerstoornissen in Quito waar vooral kinderen naartoe komen uit de “middenklasse”. Ik zag hier zeer mooi werkmateriaal en wat mij opviel waren vooral de “blankere” kinderen die hier naartoe kwamen. Maar het meest opvallend was mijn bezoek aan zijn derde werk “een dagcentrum voor mensen met dementie”. Dit centrum lag buiten Quito in een zeer residentiële wijk en had alle mogelijke voorzieningen. Er kwamen vooral mensen naartoe die erg rijk waren. Ik mocht met hen een activiteit doen en dit was zeer boeiend. Toch blijft me van dit bezoek bij dat er een zeer rijke man, die dement is, afgehaald werd door zijn zoon met een auto die vanachter geblindeerd was. De bejaarde vader mocht achteraan plaatsnemen zodat andere mensen hem niet zagen. Ook thuis werd deze man weg van alle andere mensen gehouden omdat men niet wou dat men wist dat hij dementerend was.

Ik vond dit zeer aangrijpend en merkte 's anderendaags op Taporí tussen de blije maar arme kinderen dat geluk niet in geld uit te drukken is!

10. “stap eens uit je comfortzone en ontdek jezelf”

Tot slot wil ik benadrukken dat ik vooral van de mensen ginder “geleerd” heb. Ik heb dus op deze 4 weken in Ecuador heel wat kunnen ervaren. Ik zag ontzettend mooie dingen en kon prachtige mensen ontmoeten maar ik heb ook aan de lijve gevoeld wat “echt” arm is en ik heb ontzettend ernstige afwijkingen bij kinderen gezien. Toch is mijn algemeen gevoel over deze ervaring zeer positief omdat ik gevoeld heb dat Taporí een centrum is waar mensen worden geholpen door mensen met ongelooflijk fijne competenties die ze elke dag inzetten voor de armste mensen uit hun land. Ik heb ook ervaren dat hulp vanuit buitenaf zeer belangrijk is en eigenlijk onmisbaar om deze werking ten volle te kunnen laten functioneren.

✓ **ogel van papier**

Vragen of opmerkingen bij
De ouders van Inge:
Etienne en Brigitte Debrouwere-Allegaert
Olmenlaan 30 8560 Moorsele

Telefoon: (056) 41 43 68
nieuw emailadres vanaf juni 2011
E-mail: edebrall@telenet.be

HOE INGE CONTACTEREN ?

Calle de 11 febrero y Espejo s n
Zambiza - Quito -Ecuador
Tel 00 59 32 288 62 29

Tel 00 59 32 288 62 29
inge.debrouwere@gmail.com

De naam "Tapori" komt uit India. Hij wordt gegeven aan straatkinderen die zonder enig houvast of ondersteuning van familie of ouders, in riolen en treinstellen, op verlaten terreinen samen hun lot in handen nemen. Ook wie fysische of mentale beperkingen heeft, blijft een volwaardig lid van de groep. Wie behendiger is en meer eten te pakken krijgt... kan meer delen met wie dit niet kan: een mooi en zuiver voorbeeld van "solidariteit".

Deze en oudere vogels op het net: <http://vogelvanpapier.fastmail.fm/>

TAPORI—ECUADORIAANSE VERSIE—VANDAAG

Inge startte haar Tapori-project in 1993 en het was aanvankelijk vergelijkbaar met een consultatiebureau van het Belgische Kind en Gezin, weliswaar op kleinere schaal. Binnen deze consultaties werden al vlug de andere noden van de mensen duidelijk en zo groeide het project stap voor stap uit tot een interdisciplinair gezondheidscentrum, een "Centro de Salud Integral", dat staat voor een lokale maar toch structurele aanpak van de totale armoede-problematiek.

Op dit ogenblik bestaat het project uit de volgende vier onderdelen:

- Een medisch-sociaal luik (consultatiebureau).
- Een revalidatiecentrum waar in vier luiken de zorg voor mensen met een handicap opgenomen wordt.
- Een educatief luik met bibliotheek voor kinderen en jongeren en een avondschool voor jongeren en volwassenen.
- Een socio-economisch luik met twee microbedrijfjes.

FINANCIËLE STEUN

Met fiscaal attest : (vanaf 40.00 € verspreid over één of meer giften in hetzelfde jaar) :

BE21 0000 7186 7603

Kontinenten — Doorniksesteenweg 149
8500 Kortrijk

Vermelding: Inge Debrouwere Ecuador (Kontinenten krijgt voor administratieve regeling 3% van het gestorte bedrag. De overige 97% van uw bijdrage gaat rechtstreeks naar Inge's werk.)

Zonder fiscaal attest :

BE85 0832 5208 3906

Inge Debrouwere
Moorsele

Vermelding: Project Tapori

Al de gelden die op deze rekening terechtkomen, worden volledig ter beschikking gesteld van Tapori.

Wil je zelf op de een of andere wijze de vierdepijlerwerking van Tapori ondersteunen en bekendheid geven, heb je contacten bij instanties die verantwoordelijkheid dragen in derde- en vierdewereld ondersteuning, of ken je iemand die hierin geïnteresseerd is, laat het ons vooral weten op edebrall@telenet.be of 056/41.43.68 (ouders van Inge)